

Tongeren - Relighting binnenstad

Datum laatste aanpassing 2018-11-06

Omschrijving

Tongeren nam een deel van haar openbare verlichting onder handen, en hield daarbij rekening met de duurzaamheid en de mening van de inwoners.

Toen het stadsbestuur in 2010 grote herinrichtingswerken plande in de binnenstad, namen ze ook de verlichting onder de loep. Daarbij riepen ze de hulp in van netbeheerder Infrax/ Fluvius.

Het stadsbestuur betrok ook de bevolking. Inwoners konden in een lichtraad zetelen en hun mening geven over zes proefopstellingen van verschillende leveranciers op de Grote Markt. Infrax controleerde de verlichting op lichttechnische normen en veiligheid.

Uiteindelijk werd gekozen voor 50 % ledlicht en 50 % gasontladinglampen. Op dat moment stond de led-technologie nog niet zo ver. Nu plaatst de stad Tongeren bij elke nieuwe verkaveling en bij elk nieuw project enkel nog dimbare led-verlichting.

Inspiratie/aanleiding

Het stadsbestuur besliste om bij de grote herinrichtingswerken die ze plande in de binnenstad, ook de verlichting te herbekijken.

Betrokkenen

stad Tongeren, Infrax/ Fluvius, Onroerend Erfgoed, bewoners Tongeren (de lichtraad)

Timing

- De planningsfase van de herinrichtingswerken startte in 2010.
- De uitvoeringswerken voor de vernieuwde verlichting verliepen gefaseerd. De eerste werken werden uitgevoerd in 2012, de laatste in 2014.

Communicatie

- Nieuwsbericht stad Tongeren begin 2010: oproep voor deelnemers aan de lichtraad
- Artikels in het Belang van Limburg over de relighting:
 - [Tongenaar beslist mee over verlichting markt](#)
 - [Lichtraad hakt knoop door over verlichting markt](#)

Financieel

Voor de levering, plaatsing en installatie werd 24 463,86 euro in mindering gebracht van de jaarlijkse trekkingsrechten die Infrax voorziet (de gemeente krijgt niet-dividendgerechtigde aandelen in ruil voor de inbreng van de openbare installaties).

Mogelijke financiële en inhoudelijke ondersteuning

- Infrax/ Fluvius biedt gemeenten en steden een stappenplan aan om de openbare verlichting in kaart te brengen en vervolgens te optimaliseren. De inzichten van het energiejaarrapport kunnen uiteindelijk uitmonden in een volwaardig gemeentelijk lichtplan op maat waarin slimme keuzes op langere termijn worden vastgelegd.
Infrax/ Fluvius staat als netbeheerder in voor performante, energiezuinige en duurzame openbare verlichting.
- De gemeente of stad kan de jaarlijkse trekkingsrechten van Infrax/ Fluvius gebruiken om het project te financieren.

Resultaten (2018-11-06)

- Afhankelijk van de plaats en toepassing realiseert Tongeren een flinke energiebesparing tussen de 10 en 50%, overal waar oude lampen werden vervangen, zeker bij toestellen met LEDs.
- Momenteel werkt Fluvius (dat ontstond na de fusie tussen Infrax en Eandis) aan de uitvoering van een reeds nieuwe verlichtingsprojecten voor Tongeren die ultrazuinigheid combineren met sfeer. Zo krijgt zowel het park als de parking de 'Motten' volledig nieuwe LEDverlichting. Ook de Jeker, die vanaf 2019 opnieuw door de stad zal stromen, krijgt sfeerverlichting aan de oevers, vanaf het cultureel centrum tot aan de Morenpoort. Op middellange termijn wil Tongeren ook de Ring voorzien van LEDs.

Sterke punten

- Het betrekken van de Tongerse bevolking via de lichtraad.
- De led-verlichting zorgt niet enkel voor minder CO₂-uitstoot, maar ook voor minder lichtpollutie.

Tips

- Houd rekening met de voorschriften van Onroerend Erfgoed. Dikwijls mogen armaturen bv. niet aan beschermde gebouwen bevestigd worden.
- De meest energiezuinige verlichting is bewust kiezen om niet te verlichten. Voor bepaalde situaties is het mogelijk om andere maatregelen te nemen die toch de veiligheid op het openbaar domein waarborgen.
- Andere mogelijke / bijkomende manieren om te besparen op verlichtingskosten zijn: dimmen van verlichting tijdens bepaalde periodes of het werken met bewegingssensoren.

Voorbeelddocumenten

- Persartikels

Contact:

Erwin Reniers, Infrac/ Fluvius, erwin.reniers@infrac.be, 011 26 64 38